

EN PATUFET

1000

Al dragó de la maldat
li hem clavat ja mil llançades.
Siguem-hi tots, i mai més
tornarà a plantar-nos cara.

La muralla de la Xina

LA Xina es modernitza, per no dir que es desnaturalitza. Les noves institucions de l'ex imperi celeste, transformat actualment en república, no sabem si també celeste, no satisfetes encara amb escuar els seus súbdits, han resolt derrocar la famosíssima muralla de la Xina, l'obra de fàbrica més gran del món. Aquest enderrocament és un símbol, el símbol que la Xina moderna no vol seguir vivint la vida de reclusió i misteri que era la seva tradició nacional, sinó que, pel contrari, vol expandir-se enllà de les seves fronteres i obrir el país a les civilitzacions exòtiques.

De totes maneres un no sap si alegrar-se o entristir-se de la desaparició de la gran muralla, un dels monuments més antics i colossals que a la humanitat li restaven com testimonis de la seva antiga història, per més que el dol de la seva pèrdua resti compensat per l'utilitat imponderable que representarà la destinació dels milers de milers de carreus de pedra que componen el mur gegantí i construccions més pràctiques i necessàries en els temps que correm.

Es, doncs, amb escaïença de l'enderrocament de la gran muralla de la Xina que es fa interessant recordar algunes dades curioses que són prou per a donar cabal concepte de la seva grandiositat i del magne esforç que va representar la seva construcció.

Els astrònoms asseguren que, de totes les obres humanes, la muralla de la Xina és la única que podria ésser visible des de la lluna.

Les seves dimensions són: 2,250 quilòmetres de llargada, comprenent tots els seus revolts i giragones; de 6 a 12 metres d'alçada, segons els llocs; i 7'65 metres de gruix de sòcol per 5'60 en la part del capdamunt. El nombre de torres o talaies que comprenen tota la seva extensió és de 20,000.

Ha estat calculat que amb els materials que formen la colossal muralla n'hi hauria prou per bastir un cercat de dos metres i mig d'alçada per un de gruix, que abraqués el volt de la terra per la línia de l'Equador. En efecte; la quantitat dels materials que la componen és tan immensa, que dobra gairebé l'esmerçada en la construcció de tots els edificis d'Anglaterra.

El més admirable és que, malgrat el treball que suposa una obra tan magna, el fet de què s'encavalli damunt de diverses cadenes de muntanyes i de què travessa alguns deserts, en la seva construcció no varen esmerçar-s'hi més que quinze anys, si be val a dir que en l'obra varen treballar-hi 300,000 soldats i tots els presos que sofrien cadena en les penitenciaris del Celest Imperi. No es pot negar que tots plegats feien una bona brigadeta.

Pel que toca a les despeses que va ocasionar el bastiment de la muralla no hi han dades que es puguin considerar autèntiques, per més que els enginyers moderns han calculat que la seva construcció vindria a costar ac-

tualment uns 1,250 milions de pessetes, i encara partint del suposat de què els paletes i manobres xinesos cobrin jornals més mòdics que els europeus.

La gran muralla de la Xina va ésser construïda, com és ben sabut, amb tal d'impedir les invasions dels tàrtars, uns doscents anys abans de la nostra Era, per l'emperador Huang-Ti, el qual no sabem si des de l'altra vida sabrà perdonar als seus compatricis del segle xx la destrucció del testimoni més alt... llarg i groixut, de les empreses que varen il·lustrar el seu gloriós regnat.

ABECÉ

—Veus, jo no ho entenc això. Avui a casa vostra heu menjat llagosta i, en canvi, la teva senyora no m'ha pagat aquelles mitges soles.

La rotativa d'En Patufet i el número 1000

MALGRAT totes les nostres previsions, la vaga de transports ens impossibilita la inauguració de la rotativa d'EN PATUFET amb el número 1,000, com era el nostre desig, per no poder transportar les bovines de paper continu que es troben a l'estació.

Tan aviat com això sia possible, EN PATUFET sortirà amb el vestit nou, rumbejant els quatre colors, les 32 pàgines de text i les noves seccions, tot sense cap augment de preu.

Ara per ara, prou contents havem d'estar si podem anar fent el fet amb el paper tallat que ens resta i que poguem procurar-nos, i Déu vulgui que acabi aquest trist estat de coses i torni la pau i la normalitat a la ciutat nostra.

Pàgines Festives

L'EXTRAORDINARIA EXPEDICIÓ D'EN JEP GANÀPIA

La navegació electro-silenciosa resolta

ESCARMENTATS els nostres amics per la desagradable sorpresa que els hi havia donat l'interruptor de la boxa, ja no varen gosar tocar res més per por que tots aquells interruptors que hi havia per les parets no corresponguessin a aparells tan poc amables com l'esmentat.

Així és que quan va ésser l'hora de rentar-se, ells prou varen veure una pica de porcellana i una aixeta de níquel, però no varen gosar tocar-ho per por d'una desagradable sorpresa, preferint cridar el senyor Thompson perquè abans els donés les explicacions necessàries.

El senyor Thompson acudí tot seguit, preguntant amb molt d'interès i amabilitat si havien dormit bé.

—Hem dormit esplèndidament—respongué en Ganàpia.—I encara hauríem dormit millor si no fos el sorollet del motor del vaixell que és bastant empipador.

—Té raó—respongué el savi inventor americà.—El motor d'aquest vaixell és d'una perfecció fins ara no igualada.

—Ah, vostè coneix Igualada?—va interrompre el senyor Pepet.

—No, home, no!—saltà en Ganàpia.—Que no ho sent que diu «no igualada»? Si la conegués hauria dit sí, segurament.

—Doncs, com deia—continuà el savi.—Aquest motor és bo, però té l'inconvenient del soroll, i això ja fa temps que em preocupa, perquè el dia que hi ha malalts no hi ha manera de fer silenci.

—Ja és estrany que vostè, tan savi com és, no hagi trobat un procediment per evitar el soroll—féu en Ganàpia.

El senyor Thompson va somriure com qui diu «ai, fillet, que innocent que sou».

—Per què em somriu així?—li preguntà en Ganàpia, encuriós de bona fe.

—Perquè ja fa molt de temps que el tinc inventat el motor silenciós!—exclamà el savi.

—Doncs, per què no l'aplica al vaixell?

—Perquè haig de resoldre un petit problema, una senzilla dificultat que només es presenta quan el poso en marxa. Veurà que mentres el motor no va, el silenci no pot ésser més absolut. Es una cosa admirable veure un motor de tants cavalls, sense que res no es mogui, ni per descuit. L'immobilitat és completa. Poques immobilitats he vist que siguin tan completes com la del meu motor silenciós, quan està parat. Però, fillets, encara no l'engego, com si ho fes expressament, comença a fer remor i més remor i a roncar com si anés molt endarrera de son.

—I no hi veu remei?

—Remei? Sí; n'hi ha alguns. En primer lloc hi ha la solució de treure

la corrent tan bon punt el motor està engegat. L'efecte és instantani. El soroll del motor cessa; el roncar desapareix, i ningú no es sent molestat, però té un inconvenient i és que si alguna vegada hi ha averia a la línia i no hi ha corrent, no és possible treure la corrent.

—Es veritat.

—Per això, potser és més pràctic un altre procediment per a obtenir el màxim de perfecció en la navegació electro-silenciosa, i és el «Rhum negrita» o el «Conyac Domacq».

—Home!

—Sí, senyor. Quan encara portava passatgers en brut, vull dir persones de carn i ossos, molts se'm queixaven de no poder dormir les nits, a conseqüència del soroll del motor. Tot ho vaig provar per tal de complaure'ls,

però cada matí em venien amb les mateixes queixes, amenaçant-me amb abandonar-me el vaixell en alta mar, sense cap contemplació.

La meva preocupació era gran fins que em vaig posar a estudiar intensament. De dia i de nit m'hauríeu vist de cap als llibres. Tots els tractats d'Electrotècnia varen passar pels meus ulls, fins que, a l'últim, del conjunt de tots aquests estudis vaig arribar a la conclusió que, tancant les portes de la sala del motor, el soroll no seria tan fort i els passatgers podrien dormir.

—I va resultar així?

—Més i tot. L'endemà matí, el passatger que es queixava amb més freqüència, que era un escocès, fill de Bèlgica, de pares andalusos, em va dir: «Avui no he sentit gens el motor».

Jo, és clar, li vaig explicar el procediment del qual m'havia valgut, consistent en una molla o ressort que, aplicat darrera de la porta, la mantenia sempre tancada.

Allavors ell va esclatar a riure i exclamà: «Malgrat la vostra molla, el motor no m'hauria deixat dormir si no m'hagués atipat de rom i de conyac fins que vaig quedar-me al llit com una sopa».

Aquesta senzilla confidència, dita amb una espontaneïtat tan gran, em va produir la més profunda emoció. Poc es creia el bon escocès que acabava de

ar-me la solució per el més difícil problema de la navegació electro-enciososa. Vaig estar a punt d'abraçar-lo, però me'n vaig abstenir per respecte als bigotis que portava i a la bravada d'alcohol que feia.

Des d'aquell moment vaig assajar el sistema, i el resultat fou absolutament satisfactori.

Cada vespre, a l'hora de sopar, servíem una sopa de rom escaldada. Per entrant, truites al rom; per postres, pa de pessic xopat amb rom.

Des d'aquell moment les nits passaven en una dolça quietud. El motor no cessava de rodar, però ja no es sentia. El problema estava resolt.

—Doncs, per què no l'aplica ara?—preguntà en Xanguet, que era molt amic de fer la copeta.

—Ara no pot ésser perquè als Estats Units regeix la llei seca que prohibeix tota beguda alcohòlica i jo, com a bon súbdit americà, només bec rom d'amagat.

—Bona marca!—exclamà el senyor Pepet, donant grans mostres d'assen-
timent.

No cal dir que, després d'aquesta conferència electro-cultural, a base de rom, tots romangueren molt emocionats.

Però, com que encara havien de rentar-se i no coneixien el funciona-
ment del lavabo elèctric, en Xanguet ho preguntà al savi, i aquest els res-
pongué, molt amablement:

—Això en el pròxim capítol.

JIM-FIT

Pel·lícula de la setmana

El Tom, el Bismarck, la Patti,
el «Layón», la Flay, el Pitt,
la Totó, el Clavell, la Tila,
el Garibaldi i el King,
la Mustela, el Blak, el Moro,
el Sultán, el Turc i el Rhin,
la Perleta, el Tigre, el Tello,
el Pelut i el Chitcherin,
el Clapat, el Serrallonga
i, demés, el que sotscriu,
pertanyents a les famílies
dels Bassets, Bull-dogs, Mastins,
Fox-terriers, Falders, de Llanes,
Terranoves i Llobins,

tenen pler de convidar-los.
a visitar el «Chenil»
de la Exposició Canina,
instal·lada en els jardins
del Turó Park, d'onze a una,
i de les quatre a les sis,
on els rebrem com mereixen,
remenant la cua, i
amb els menys morros possibles,
si és que vénen proveïts
d'algun terrosset de sucre
o algun tallet de pernil.
En nom de tots i en el propi,
son afectíssim

XELIN

—En què s'assemblarà EN PATUFET de la setmana entrant a la meva nena? No ho saben? Doncs en què EN PATUFET de la setmana pròxima és el mil-i-u i la meva nena és la «Mília».

S'ha de córrer

III

ENTRE les velocitats dels animals trobem el colom que corre 28 metres per segon o sia més de 100 kilòmetres per hora. No arriba de bon troç al que corre un aeroplà i això que un aeroplà no és una cosa natural, però en canvi tampoc cauen tants coloms com aeroplans.

Un cavall, al pas, fa cinc kilòmetres per hora; al trot, en fa 11; al galop, 23, i en velocitat de curses arriba als 60 kilòmetres.

El rengífer, enganxat a un trineu, sobre la neu, corre, segons l'humor i les poques ocasions de revolcar-se.

I una tortuga, tant com l'han desacreditada!, corre dos kilòmetres 800 metres per hora. A pas de tortuga no és anar pas molt a poc a poc. Ja voldria que hi anessin moltes cartes, molts telegrams i moltes mercaderies facturades a gran velocitat!

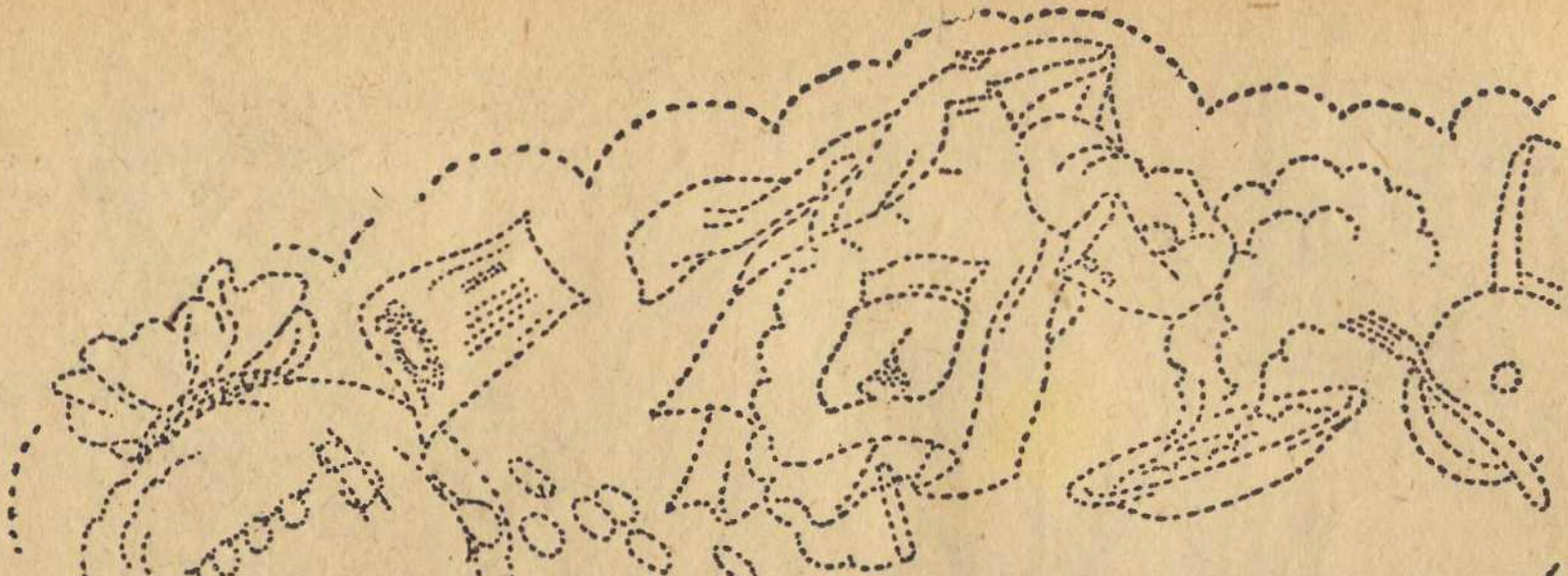
Els homes, sense cap màquina, corren ben poc. Un home, doncs, és un ésser de fàcil atrapar. El corredor a peu que ha corregut més ha fet 33 kilòmetres en una hora, i en-

cara que ningú va poder atrapar-lo, va arribar al final de la cursa ben atrapat tantmateix, que no podia ni pensar en dir «fava». Un corredor que s'estimi, i amb tot estimar-se, no sol passar dels 19 kilòmetres per hora.

En bicicleta ja fa més via. En una hora de córrer arriba a fer 40 kilòmetres; corrent un quart arriba a fer al volt de 45 kilòmetres per hora. Això sense cap altra màquina que l'entreni; car hi ha hagut ciclista, en Guignard, que va fer en una hora i sobre pista, 102 kilòmetres, anant al darre- ra d'una motocicleta. Potser era una moto-iman.

Damunt d'una locomotora, l'home, com és de suposar, corre molt més encara que estigui parat, car una locomotora fa 120 kilòmetres a l'hora, podent aconseguir els trens una velocitat de 140 kilòmetres. Són els trens expresos... «per a fer-se mal».

Els automòbils, corrent una hora (més temps es deuen cansar), poden arribar a una velocitat de 240 kilòmetres; i els avions arriben a 350 i encara n'intenten més **MERCURI**

EL XÒFER SOMNIADOR

El xòfer, estacat a la parada, estava de mala lluna. Aquell dia que més li haurien convingut les propines, ningú tenia pressa. A casa seva hi havia una criatura malalta feia temps i això mimvava els recursos naturals de la família. Empenyar, no podia, perquè ja no hi havia de què. Emmatllevar, tampoc. A qui? A l'amo? Li devia ja tres mesos de jornal avençat. No tenia vergonya per a fer més gros el feix. Als veïns... prou endeutada que hi estava la dona, que a la veïna que no li devia una lliura de sucre, li devia quatre ous, o la carn de l'olla de varis dies!

Si la sort aquell dia estés per ell, en lloc d'estar per aquell «Hispano», que estava ja tip de fer viatges petits, que són els que donen més! Però l'«Hispano» tenia una carroceria llampant, i el tapiçat era d'upa, i senyor que volia cotxe, cap a l'«Hispano» se n'anava, com si fos una cosa obligada. Res: en Garambell, el xòfer de l'«Hispano», havia fet ja de propines ben a la vora de quatre duros, i ell, amb el seu «Hispano» despintat, res, ni estrena.

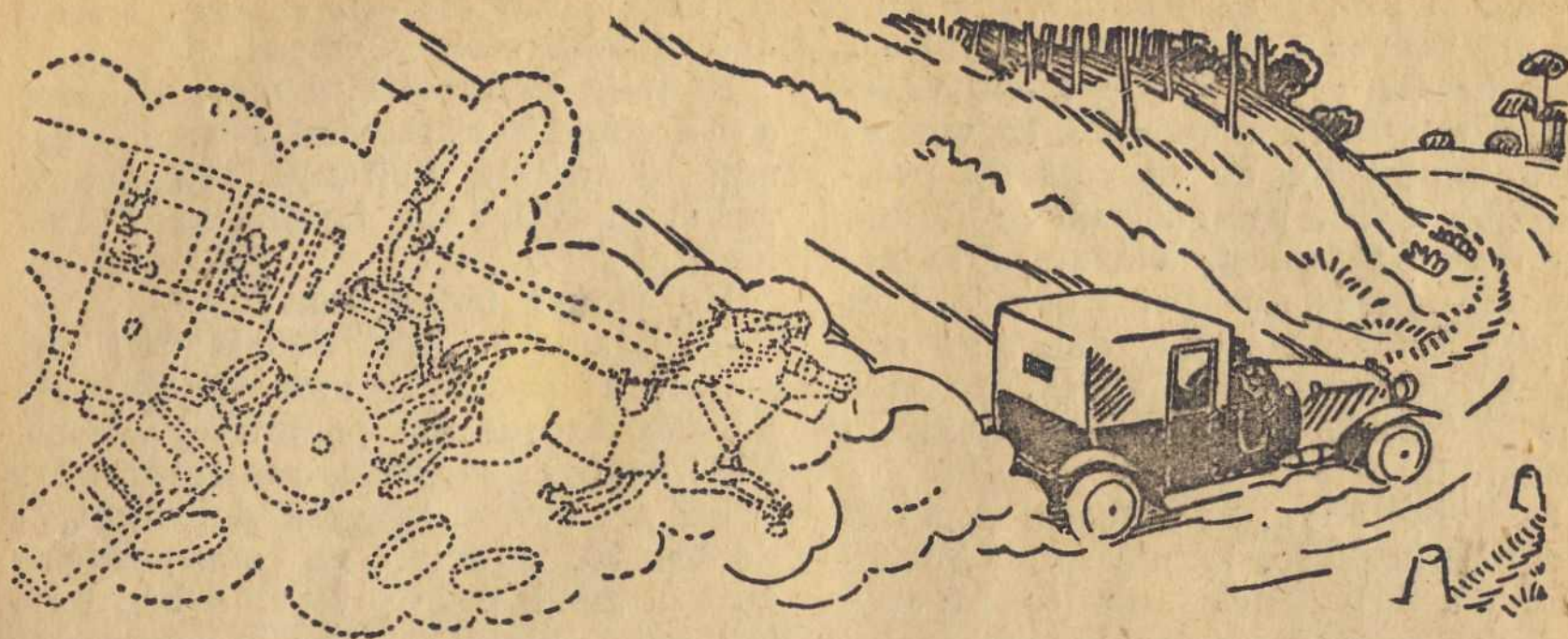
Per fi, fora el cotxe d'en Garambell, va arribar un senyor tot mudat, que va encarar-se amb el xòfer queixós.

—Mireu, vull donar un tomb pels afores, a fi de prendre els aires, sentiu? Tireu per on vulgueu; cap al Tibidabo, cap a la carretera de Ribes, cap a Sans. Al vostre gust. Però on trontolli menys el cotxe. I quan en tingui prou, ja us avisaré. Hi haurà bona propina!

Què li deien a en Boltanya, que era el xòfer dissortat? Què més volia ell que una bona propina? Va acomodar-se al seient, va donar marxa i va tirar passeig de Gràcia amunt, amb el senyor ben repapat.

I, mentres corria l'automòbil, corria també el pensament d'en Boltanya:

—Heu's aquí un home que no deu saber com treure's l'avorriment del damunt... Està pàl·lid i fa cara de malalt... És clar; aquests rics no es mouen mai del despatx i com que no els toca el sol ni l'aire... Ja sap el que fa aquest senyor, ja!... Bo! Ara aquest ximple vol atravessar el passeig? Quina necessitat tenia de passar! Després diuen que fem mal... La gent, que n'és d'atrevida! Aquest carrer de Salmeron és la perdició nostra... No sé com no fem més desgràcies... Té; ara un tramvia que es para... Vaja, que ja podia avisar el de la maneta que aquí se li acabava la corrent... De segur que m'ha

fet una rascada... Vaja, minyó, «mai badem»!... Els joves d'ara no pensen més que en mirar-se les mosses i, si els atropellen, posen el crit al cel... Al meu temps... Passa, home, passa, que ja tens prou lloc!... I un altra vegada no vagis pels carrers de Gràcia amb aquesta baluerna... Que no veus que faràs apartar les cases? Al meu temps, quan això de córrer a l'engròs no s'estilava encara—les berlines sempre han corregut a la menuda,—un podia deixar les regnes al cavall... Ara, vés, deixa'ls el volant a aquests quinze, que no es veuen, però que es deixen sentir de tant en tant... Té, canviem la marxa, que aquesta costa de l'Avinguda fa esbufegar fins als cavalls mecànics! El senyor deu anar ara fent salut... Que en faci força, a veure si, en pagar, sap ésser generós... Que bé m'aniria un dret de propina! Tres pessetetes pel vi del noi... Que també té forces pèls, que per un petriconet de vi amb fustots i herbes, me'n facin pagar tres pessetes!... Apa, senyora, que si li aixafó el gos dirà que l'he perjudicat en la família!... Què diu? Que no ho sap que els automòbils són per córrer i no per una gran parada? Les dones sempre volen tenir raó... Un dret de propina encara em deixaria dues pessetes lliures... Li

portaria cap i pota a la dona, que diu que li agrada molt i que alimenta... Jo trobo que s'enganxa massa als dits... Si a dintre els budells s'encola tant com als «morros»... Quina gràcia em fa la dona quan en diu llavis! Tota la meva vida n'havia sentit dir «morros»!... Està molt carregada d'orgues la pròpia! La pobre, per això, no pot estar gaire d'humor... Una criatura malalta mig any, i cuida-la, i vés a rentar per altri, i fes el menjar, i porta'l al marit, i repassa-li les butxaques... Bé, de totes maneres, no tot són flors ni violes... Tres setmanes que porto la butxaca del tabac amb un forat que hi passa un paquet de seixanta... No en puc sortir:—Mira, noia, no em cuspis la camisa, si no et ve bé, però la butxaca, sí, que l'altre dia se m'hi va empassar un cigarret d'aquests de perfumeria que me'l guardava per després de dinar... I a mi no em convenen disgustos... No sé si a aquest senyor li agradarà que el porti cap a la Rabassada... Quan es cansi ja m'avisarà. Del duro encara em sobrarà una pesseteta per la Loteria... Ah, si tingués la sort de treure un dia la grossa! Engegava el cotxe a tota marxa, i amb l'amo a dins!... Bé, per això, de l'amo no en puc dir mal... Es un bon home... Només

que em fregeix les sangs quan comença a midar la benzina que queda als bidons i l'oli de les llaunes... Que potser es creu que gasto encedor o que hi amaneixo la vianda amb aquest oli de pinyols de préssec que gasta pels coixinets? Vatua els revolts! Aquesta carretera la varen fer només que per les serps! El senyor estarà content, que s'hi respiren bons aires per aquí... Jo crec que s'hi ha adormit... Millor! Anirem rutllant!...

I en Boltanya, entregat al seu soliloqui pintoresc, seguia avant, indiferent a les delícies de les pinedes o de les fondalades o a l'encís de les llunyanies moradenques com un llar immens.

Sant Cugat! Aquí en Boltanya ve estimar convenient parar per a veure el senyor si volia tirar cap a Sardanyola o cap a Rubí. El senyor seguia pàl·lid i adormit.

En Boltanya tingué un sobressalt:

—I si el senyor hagués mort?

I, esgrogueït, quasi sense esma, sacsejà al senyor. El seu cos estava fred i rígid.

—Es mort! Es mort! — va cridar, esverat, en Boltanya, a uns curiosos d'un restaurant proper.

—Sí, sí, és mort...

I la veu va córrer, i mentre el jutge venia, en Boltanya pensava en aquell viatge que no cobraria i en aquell dret fantàstic que ja havia

distribuït. I no va plorar, no, però se li varen posar els ulls encesos i secs, que, de tan secs, li coïen.

El jutge escorcollà al mort i mercè a l'escorcoll s'assabentaren de qui era. El mateix Boltanya fou l'encarregat d'avisar la família a Barcelona.

Ho va fer botzinejant:

—Té, ara els daré aquest mal tra-go... i a qualsevol moment puc re-fiar-me de què em paguin el servei! Ves! Amb la sorpresa que tindran!

En arribar a la casa del mort, i donar la notícia, va ensopegar-se amb el gendre, un jove molt ben parlat. Crits, plors, tràfecs de converses, i el xòfer, esperant, sempre esperant, al peu de la porta!

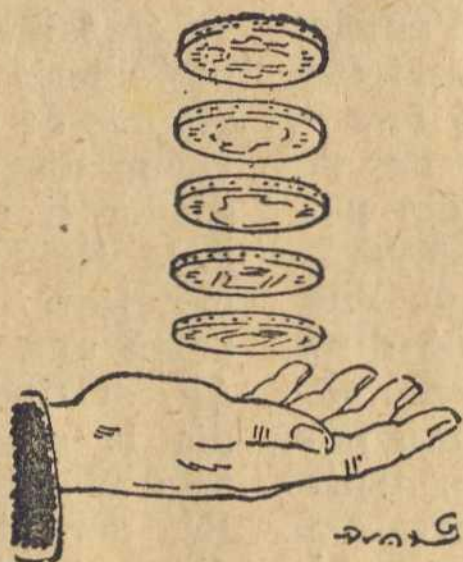
Un gendre sempre és un gendre. Eixí.

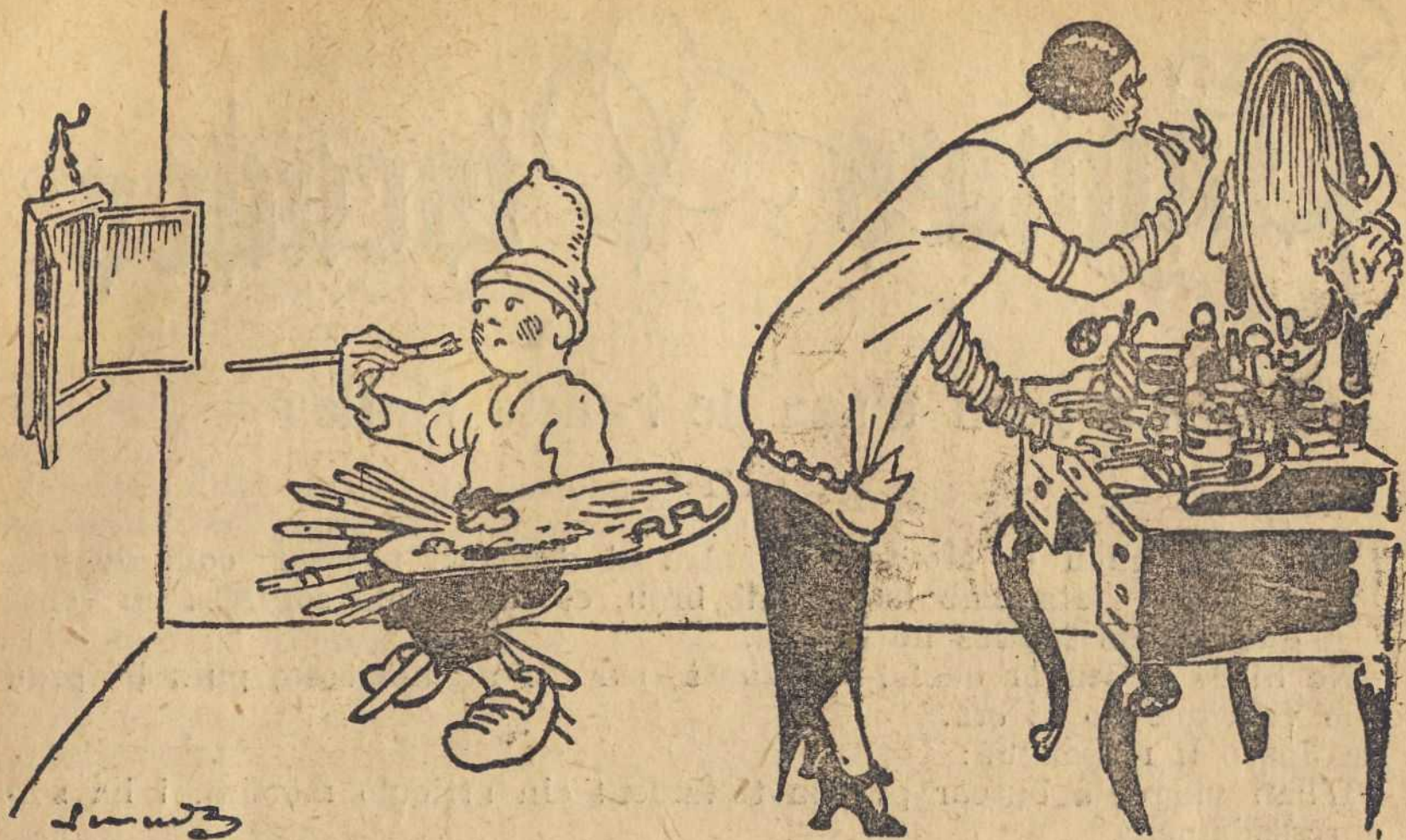
—Vostè deu haver de cobrar, veritat?

—Sí, senyor... El viatge d'anada i el de tornada... Cinquanta pessetes, i si el senyoret té voluntat, ja veurà, és una mort, però no és culpa meva... Jo més m'hauria estimat un naixement!

I en Boltanya va cobrar l'excursió, i... cinc drets de propina, llunts com un sol, rodons i pàl·lids com una lluna i musicals com un cristall. Li foren la salut del fill. I en Boltanya deia que li devia la vida a un mort.

CLOVIS EIMERIC

—En què s'assembla EN PATUFET a una noia cursi?
 —En que té vint anys i es pinta.

El campionat galliner

En el concurs de gallines ponedores, celebrat no fa gaire a Christchurch (Nova Zelanda), va batre el «record» mundial un exemplar de la raça Orpingión negre, la qual en trescents setanta cinc dies va pondre 342 ous. Aquest resultat ha fet perdre el campionat a altra gallina de la mateixa raça i també d'Austràlia, que l'havia obtingut anteriorment amb 339 ous, això és, total per tres ous de diferència.

El triomf de la nova campiona sembla, però, que ha sigut bon tros discutit, car si és cert que la posseïdora del campionat anterior ha post en guany menys ous, també és cert que entre els 339 que han constituït la seva posta n'hi havien alguns de dos rovells que a dreta llei s'havien de computar dobles.

JORDI BUSCA

El suplement d'EN PATUFET, corresponent al present número, publica el vuité fulletó de la interessant novel·la d'En Josep M.ª Folch i Torres, L'INFANT DE LA DILIGENCIA. Amb aquest suplement es regala el conte complet «El tonto», per Jordi Català

Pàgines Discudes

La poca traça de l'oncle Maties

III

Un matí, quan la Montserrat entrà al despatx, portant, com de costum, la safata amb la taça de brou, es trobà tota sorpresa en veure que l'oncle Maties no hi era.

—No hi és el senyor oncle?—preguntà, per dir alguna cosa, puix bé prou que ho veia que no hi era.

En Josep li respongué:

—L'han vingut a buscar per un testament «in articulo mortis», i ha sortit apressadament.

—I sense prendre res! Tornarà defallit—féu la Montserrat, sempre amb la safata a les mans.—Si sapigués que no havia de trigar, li deixaria la tassa aquí.

—Fa de mal dir si trigarà—féu en Josep.—Tant pot trigar, com no trigar. Si ha trobat el malalt en vida, potser trigarà més. Si no, és fàcil que aviat sigui aquí.

En Josep, afanyós d'ésser explícit i servicial, anava a exposar les probabilitats que hi havia que el senyor notari podés tornar més o menys aviat en un o altre cas, però callà en donar-se compte que la Montserrat no l'escoltava. Es veia clarament que allò que ell li deia no la interessava gens ni mica, i amb molt sentiment, però també molt discretament, en Josep va interrompre la seva exposició, i callà.

Hi hagué uns bons instants de silenci. Ell ja no sabia quin paper fer-hi. Ella, sempre amb la safata als dits, semblava tenir l'esperit absent.

A l'últim, es mirà en Josepet com aquell qui vol dir alguna cosa que costa de començar... Ell també se la mirà, prest a respondre. I, així, per dues o tres vegades, fins que la Montserrat digué:

—Sé que, endreçant, li vaig perdre un paper, i no sé si l'ha trobat... Em va saber molt greu i li demano que em dispensi.

Ell es quedà com aquell qui veu visions i no va sapiguer, de moment, quina cosa havia de respondre.

—No, no... Vull dir sí, que ja està dispensada, però que no em va perdre cap paper.

—Es d'agrair que ho vulgui negar, però ja sé que li vaig donar tan gros disgust.

—No, no. Li dic que no, ho pot ben creure, Montserrat—insistí ell.

—Doncs jo li dic que sí i ho sé de bona tinta; perquè, no solament m'ho va dir el senyor oncle el mateix dia que vostè es va trobar a mancar el paper, sinó que jo li vaig conèixer l'endemà el disgustat que estava.

—El seu senyor oncle diu que li va dir que jo havia perdut un paper?

—Naturalment. Com vol que ho sapigués, doncs?

—Ell li va dir, i no va explicar-li que tot seguit el vàrem trobar el paper extraviat?

—No; no va dir-me res d'això, sinó al contrari, va explicar-me lo molt enutjat que vostè estava contra «la» que endreçava el despatx... I si això no hagués estat prou, jo mateixa ho vaig veure l'endemà, que estava vostè molt enfadat amb mi.

—Com pot suposar això?—exclamà ell, mirant-se-la amb un esguard clar i pur com els seus sentiments.—Que jo estava enutjat amb vostè? El que potser vostè confon amb enuig no era més que un pesar que tal volta no sabia dissimular prou bé en pensar el poc favorable concepte que li mereixo...

—Com diu? Que vostè em mereix un concepte poc favorable?—preguntà la Montserrat, plena de confusió.—No crec haver-li donat cap motiu per pensar així.

—Potser he comès una indiscreció, però ja que m'ha sortit a flor de llavi la pena que m'acora, no haig pas de desmentir-me. Sí, Montserrat; enuig contra vostè, mai. Ara, pena, un gran pesar, sí... Perquè encara que ja ho sé que jo sóc ben poca cosa, i encara que mai no hauria gosat expressar-li cap sentiment meu per molts que me n'hagués inspirat, vaig tenir una dolor tan gran quan el seu senyor oncle va dir-me que vostè havia fet burla de mi i del meu nom!...

—Això li va dir el senyor oncle?—l'interrompé ella, plena d'admiració, deixant la safata damunt de la taula.

—Jo sentiria que el senyor Maties ho tornés a saber...—inicià el passant.

—Però és possible que ell li digués això de mi?—tornà a preguntar la Montserrat, no sabent-se'n avenir.

—Doncs no és cert que vostè s'hagués mofat del meu nom?—preguntà ell, amb un raig d'esperança i d'alegria en el mirar.

—Ja veurà... Jo el que vaig dir és que era llàstima d'extrafer amb diminutius un nom tan bonic com Josep—explicà la Montserrat.

—Però, no va dir vostè que ja es veia que jo era una persona de mal gust?

—Això jo no ho he dit mai!—protestà ella.—El que jo vaig dir, que si era cert el que el senyor oncle em deia, que vostè s'havia mofat de la meva pinteta, no demostrava tenir gaire bon gust, perquè la meva pinteta no té res de lletja.

En Josep obrí un ulls rodons com dues rodes de molí.

—Que jo vaig fer mofa de la seva pinteta? De quina pinteta?...

La sorpresa, l'estupor que es reflexava en la cara i en el posat d'en Josep no deixava dubtar de l'innocència del jovecell.

La Montserrat se'n donà perfecte compte. En Josep era innocent, com ho era de l'acusació llençada contra la que endreçava el despatx, com ho era ella de la mofa que li atribuïen...

Eren massa coses d'un plegat per què la Montserrat no sospités que podien ésser víctimes d'un mal entès, o qui sap de què.

—Li prometo que jo mai no he fet mofa de res que es refereixi a vostè—repetí ell.—Com podria fer-ho, si, demés de tot el respecte que em mereix hi ha la gran veneració que per vostè...

Ella no el deixà acabar:

—Parla sincerament? Vull dir d'això que afirma que mai no ha fet mofa de la meva pinteta?

—Amb tota sinceritat—respongué ell, amb la mà damunt del cor.

—Així, cal pensar que el meu senyor oncle, que en totes les seves coses

és i ha estat sempre tan seriós, tan recte i tan justicier, ha tingut algun interès en indisposar-nos l'un amb l'altre. Perquè tots aquests embolics es veu clarament que són cosa d'ell. Es ell qui em va dir que vostè es mofava de mi...

—I és ell qui em va dir que la que es mofava de mi era vostè.

—Però, per quin fi ho ha pogut fer?

Es varen posar a rumiar, i encara que tots dos el «sentien» el motiu, ningú no gosava dir-ho, fins que en Josep insinuà:

—Jo no dic que sigui, però em sembla molt que el senyor Maties ha tingut interès en fer-me creure que vostè em tenia en mal concepte, pel temor de què...

—De què...

—De què jo m'agradés de vostè.

—Això ell ho va dir abaixant els ulls.

—Allavors—afegí ella.—Si a mi m'ha fet creure que vostè es reia de la meua pinteta i que estava molestat contra meu perquè li perdia els papers, devia ésser també per...

—Per això mateix...—continuà ell.

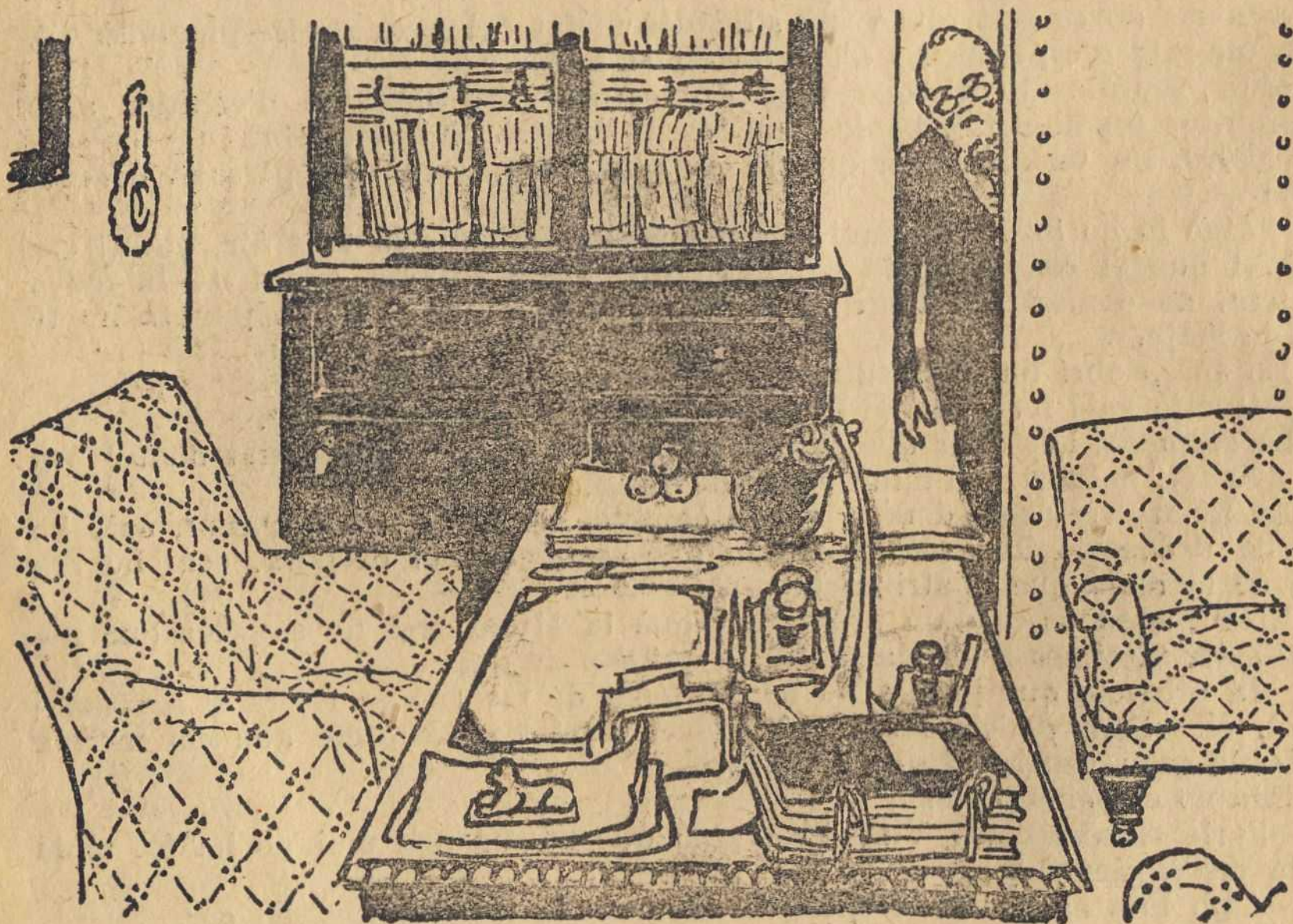
Però tot seguit, en un to amargós, afegí:

—Es clar que pel que es refereix a vostè no calia pas, perquè jo ja sé que mai no mereixeria una cosa així...

Ara va ésser ella la qui abaixà els ulls, tot dient, amb una veu que amb prou feines es sentia, com si s'ho digués per ella mateixa:

—...Això, qui ho pot dir...

Tornà a haver-hi un silenci durant el qual en Josep hauria pogut comptar els batecs del seu cor.

Després d'uns moments, la Montserrat digué:

—Coneixent com conec el meu oncle quasi estic segura que això de fer-nos renyir és degut únicament a un sentiment de gelosia...

—De gelosia?—féu en Josep molt admirat.

—Sí; gelosia de vellet, que és com si diguessim gelosia de criatura. L'oncle es sentiria ofuscat de la possible amistat que podés establir-se entre nosaltres, i per això crec que el millor que podem fer és deixar-lo amb l'il·lusió de que estem enutjats vostè i jo, l'un contra l'altre.

—Em serà molt costós, però si vostè creu que hem de fer-ho així...

En aquell moment, es sentí la porta del cancell i el notari entrà.

En veure la seva neboda allí, no podé dissimular un gest de contrarietat.

—Ah, tu ets aquí, Montserrat?—preguntà en un to tot especial.

—Sí, senyor oncle. Li portava la tassa de brou, i com que he vist que no hi era, li deixava damunt de la taula. Tingui, prengui-la, que deu estar defallit.

L'oncle, no gaire convençut prengué la tassa, i, en atansar-se-la als llavis, exclamà:

—Això és gelat, noia! Deu fer molta estona que l'has entrat.

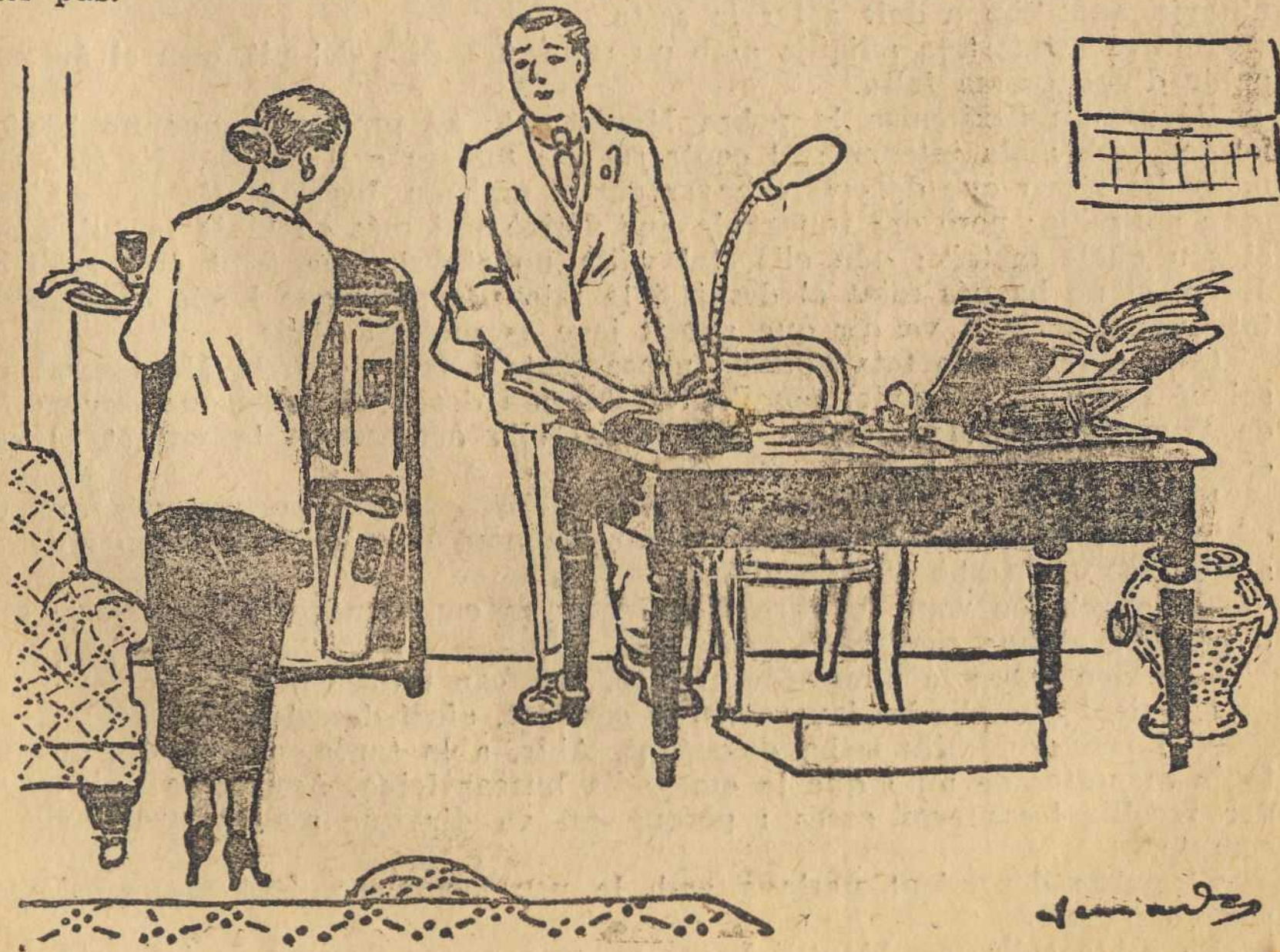
—No, bé sí... Ja feia una estoneta—respongué incertament, la Montserrat.

—Està bá; vés vés...

En quedar sol amb el seu passant, el senyor Maties, emprant un to d'indiferència pèssimament executat, preguntà:

—Així ja feia estona que parlàveu?

—Psè... Quan ella ha entrat, vostè encara no era aquí—féu ell per sortir del pas.

—Home, això ja ho sé! Però vull dir, de què parlàveu?

—Oh, de res. Ella em preguntava si vostè trigaria; i després m'ha preguntat... si vostè no trigaria.

—Ja entenc. Si trigaria, si no trigaria...

—Això mateix. Com que té tan poca conversa la seva neboda...

El senyor Maties alçà el cap i es mirà el seu dependent.

—Trobés que té poca conversa la meva neboda?

—Sí senyor. Poca i... ensopida.

El notari es gratà el clatell. Tantmateix aquella crítica despietada que feia en Josep de la seva neboda semblava un xic exagerada i poc natural.

No volgué continuar i es posà a la seva feina.

Aquell migdia mateix, en acabant de dinar, el senyor Maties sortí a parlar del mateix amb la seva neboda.

—Ja m'ha dit en Josepet... Ai, vull dir en Josep, que havíeu estat conversant tan agradablement...

—No s'ho cregui, senyor oncle. No he vist res de més infeliç que el seu passant. Ni tan sols no m'ha sapigut dir on vostè es trobava, ni si trigaria gaire...

L'oncle Maties es quedà mirant-se-la un xic preocupat.

Ella abaixà els ulls i enrogí, donant-se compte que el seu oncle se l'escoltava, sense creure-la.

Comprengué allavors que el que estava fent era mal fet, i experimentà un gran remordiment i un veritable pesar d'estar enganyant el seu oncle.

No, això ella no ho volia! Alçà els ulls, per a demanar perdó al seu oncle i explicar-li llealment el que havia passat, però ja el senyor Maties se n'havia anat cap a dalt a fer la sesta.

Ella es quedà tota afligida amb un rau-rau a dins del pit, com si fos culpable d'una grossa falta.

Bé prou reflexionava la pobra Montserrat: bé prou veia que no havien fet res amb mala intenció; al contrari, que tot era a fi de bé... Es clar que no podia negar que després d'haver parlat amb en Josep sentia per ell una gran simpatia; però era innegable que d'això qui més en tenia la culpa era el seu oncle mateix; que ella, tal volta no s'hi hauria fixat mai amb en Josep, si no hagués estat el despit i la mica de pena que havia experimentat quan l'oncle li va dir que aquell jove es mofava d'ella...

Com a resum de tots aquests pensaments i reflexions, la Montserrat resolgué veure el més aviat possible en Josep i desfer el pacte que havien fet de fingir-se enutjats, després de lo qual ella confessaria la veritat al seu oncle.

L'endemà matí, va fer durar l'endrega del despatx un xic més que de costum, de faisó que quan varen tocar les nou, hora que en Josep entrava al despatx, la trobà encara allí.

Tot seguit, en veure la cara d'en Josep, va comprendre la Montserrat que li passava alguna cosa molt greu.

—Ja deu saber la nova—féu el jove, tan bon punt entrà.

I, veient que ella ho ignorava per complet, afegí dessolat:

—El senyor Maties m'ha despatxat. Ahir, a la tarda, em va dir que no tenia menester de mi i que ja em podia buscar feina. Avui vinc únicament per recollir les meves coses i perquè em va dir que avui m'arreglaria el compte.

El pobre dependent parlava amb la veu tremolosa, fent grans esforços per no plorar.

De sobte callà, semblant-li haver oït un remot darrer de la porta.

Ella s'assegurà si l'oncle venia, però no va veure ningú:

—No m'ha dit per quin motiu em despatxa, i no vol donar-me altra explicació que la de què no havent-hi gaire feina al despatx, no m'ha de menester... Poc sap ell la pena que em dóna, perquè jo me l'estimo, ho pot ben creure, el seu senyor oncle...

Ella cercà a consolar-lo, però ell no tenia més que una mania:

—Jo hauria volgut saber si em treu perquè em suposa la pretensió de pensar en vostè, Montserrat... Es cert que sí que hi penso en vostè, i que a dins de tot del meu cor em faig les meves il·lusions malgrat jo mateix; però també és cert que mai no m'hauria atrevit a manifestar-les i que les hauria ofegat dintre meu per dolorós que m'hagués sigut, perquè tinc consciència dels meus deures i sé el respecte que dec a vostè, al seu senyor oncle i a aquesta casa, per comportar-me com és degut.

—Jo no crec que sia aquesta la causa—féu ella, amb la veu incerta.

—Allavors podria ésser perquè va conèixer que l'enganyava quan, complint el nostre pacte, li vaig parlar de vostè dient que tenia poca conversa...

—D'això volia parlar-li jo—interrompé ella.—Perquè jo també ho vaig comprendre que ell no ens creia quan fingíem un desafecte que no sentíem. Per això venia per proposar-li que deixéssim aquesta ficció per tal que jo podés explicar a l'oncle que si l'havem enganyat fingint-nos renyits era per lo molt que ens l'estimem i perquè ell visqués tranquil sense témer que ningú podés prendre-li l'afecte de la seva neboda.

—Tal volta així no hauria pres la resolució de treure'm. Però el que jo temo és que ell em cregués amb pretensions per aspirar a l'afecte de vostè...

—No tingui pena per això, Josep—li respongué ella, un xic commoguda i compadida del gran pesar que ell experimentava.—Ja vàreig dir-li el que en pensava d'aquest afer del meu senyor oncle, i jo li demano que el perdoni si aquest cop no ha obrat amb prou justícia envers vostè. Hem de fer-nos càrrec de la seva situació. Vellet com és, i tan poc avesat com estava a ésser ben cuidat, ara el seu goig de tenir a la seva vora qui l'estima i es preocupa d'ell, aquest goig se li converteix en una mena d'egoisme excusable, i té por que si poso afecte a algú, sia minvant el que tinc per ell. Pobre oncle! Ha estat tan malaurat! La podé sentir tan poc a la seva vora la dolça companyia de la seva esposa estimada, que ara en té fam d'afecte i estimació!

—Es ben cert tot el que vostè diu, però és per a mi un sacrifici tan gran tenir de deixar aquesta casa, sobretot ara, d'ençà que he pogut veure'm honorat amb la confiança de vostè i que conec els bells sentiments que estatja el seu cor!

—Ofereixi a Nostre Senyor aquest sacrifici, i qui sap si a canvi d'això, temps a venir, Ell el premiarà fent que es realitzin els seus desitjos.

—Les seves paraules m'omplen de consol i esperança, Montserrat. Que Déu li pagui; perquè el meu descoratjament era tan gran que ahir no vaig gosar donar la mala nova a casa. Mercès, Montserrat.

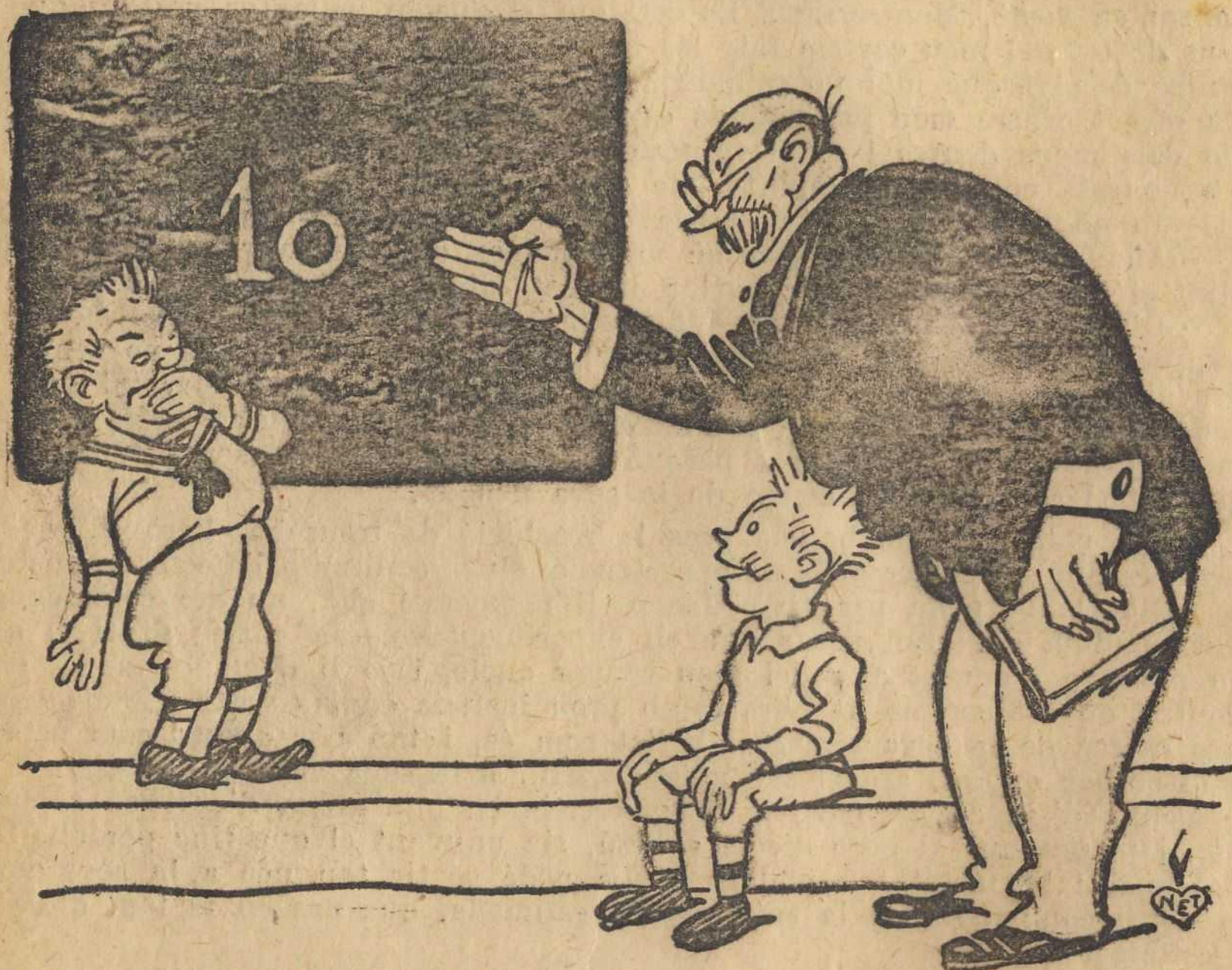
En aquell instant, la porta s'obrí i aparegué l'oncle Maties amb els ulls plens de llàgrimes:

—No caldrà que els hi diguis res, a casa teva, Josep, perquè em desdic del que vaig dir-te ahir. He sentit tota la vostra conversa i veig que la Montserrat té raó. No he estat prou just amb tu, Josep. Temia que em prenguessis l'afecte de la meua Montserrat i sentint-vos he vist que, bons com sou, i amb els nobles sentiments que afresora la vostra ànima, en lloc de perdre l'afecte d'ella, guanyaré el teu. Queda't, amic meu, i deixeu que

aquests sentiments floreixin en vostres cors com les roses de maig en els rosers per a què quan sia hora, si de Déu és el voler, Ell us els beneeixi com jo us beneiré.

I prenent amb ses mans una mà de cada un d'ells les va estrènyer efusivament, amb tota l'ànima...

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES

—Si afegim un zero a la dreta d'aquest, quin número resultarà?... No ho saps?

—Sí, senyor; però no m'atreveixo a dir-ho.

—El número cent, home, el número cent!... I si n'hi afegim dos?

—El número d'EN PATUFET d'aquesta setmana.

ELS ESPECTACLES DEL ROMEA

Terminada la temporada de 1922-1923 dels espectacles per a infants que amb tant d'èxit vénen donant-se al teatre Català Romea, ha estat tramesa a l'empresa del teatre per a inauguració de la pròxima temporada d'espectacles (octubre)

L'INFANT QUE NO SAP SON NOM

comèdia en tres actes, original d'En Josep M.ª Folch i Torres.

Els Pomells de Joventut

FESTES PEL JUNY

Entre altres, els programes de les quals no ens han arribat encara, s'anuncien per a durant el present mes de Juny les següents festes pomellistes:

Dia 3.—Festa d'aniversari del Pomell de Joventut «Llaçada dels nous amors». El matí a l'església de Sant Just. A la tarda al local de la Schola Cantorum de Sant Just.

Dia 10.—Festa de la benedicció de la bandera del Pomell «Estol de Santa Eulalia a Santa Clara». Padrins: En Josep Serra Ustrell i la seva gentil filla Maria Estel.

Festa d'aniversari del Pomell de Joventut «Espigolaires del Camp de Maria», de Barcelona.

Dia 17.—Tombola a profit del Pavelló de nens malalts de l'hospital de Sant Pau i la Santa Cre, organitzada pel Pomell de Joventut «Entre Flors», de Barcelona. El lloc i demés detalls s'anunciaran per la premsa.

Festa de la benedicció de la senyera del Pomell de Joventut «Raig de Sol». El matí a la Casa de Caritat, essent padrins el senyor Serra Ustrell i damisella Maria Estel Serra.

Dia 24.—Festa dels Pomells de Joventut de La Sagrera (S. M.) amb motiu de la benedicció de la bandera que serà apadrinada pel Sr. Serra i Ustrell i la seva filla. Donarà la benedicció i farà la plàtica l'il·lustre Doctor Ribó canonge d'aquesta Seu.

Dia 29.—Festa dels Pomells de Joventut de Sant Celoni, amb assistència d'En Josep M.ª Folch i Torres.

ENDEVINA, ENDEVINETA

TARJA

ELADI FRANC GALICCI
PILOT

Aquest senyor sols navega per dos mars, quins noms surten combinant les lletres de sa tarja.

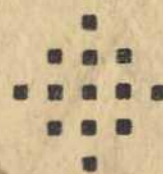
J. JESUALD B.

JEROGLÍFIC

Mas mas mas mas mas mas mas
mas mas.

PERE DOMINGO.

ROMBO

Sustituir els punts per lletres de manera que llegits horitzontalment i vertical donguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª ratlla, prenda de vestir (dona); 3.ª ratlla, nom d'home; 4.ª ratlla; tots hi voldríem anar i 5.ª ratlla, consonant.

PEPETA PALLARÉS.

Solucions a l'insertat en el número anterior

A la tarja: El gegant dels aires.

Al terç de síl·labes: 1.ª ratlla Magina;
2.ª, ginesta i 3.ª, Natali.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

Eduard i Josep Solà, impressors-València, 200-Telèfon 1282 G.-BARCELONA

Un dia un agró s'estava a un estany. Als seus peus nedaven barbs i carpes magnífiques. Allargant solament el bec hauria pogut apoderar-se'n i fer un dinar esplèndid... però, què hi farem, aleshores no tenia ganal

Al cap d'una estona li va venir. Mes, en aquell moment, no hi havien carpes ni barbs; solament hi havien gats i... la veritat, tot un agró menjar un peix tan bast! Era preferible dejunar!

Dues hores després, tip de badallar, l'ocellot s'hauria conformat àdhuc amb els gats... però, fillets, en aquella ocasió no passava ànima vivent!

Bon goig que al cap d'una estoneta va trobar un trist llimac per a fer-se passar la gana.

Noies casadores, no vulgueu triar massa, que no us passés com a l'agró!